

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

Każdy uczeń może w szkole korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która jest dobrowolna i nieodpłatna.

Udzielana jest ona uczniom przede wszystkim **w trakcie bieżącej pracy**.

Udzielają jej:

- nauczyciele,
- wychowawcy grup wychowawczych oraz
- specjaliści, a w szczególności: psychologowie, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni.

Organizacja pomocy może być realizowana w formach:

Klasy terapeutyczne

Dla kogo organizowane: uczniowie wykazujący jednorodne lub sprzężone zaburzenia, wymagający dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej.

Na jakiej podstawie: opinia PPP, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie.

Prowadzący: nauczyciele właściwych zajęć edukacyjnych.

Ilość uczestników: do 15 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: nauczanie jest prowadzone według realizowanych w danej szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

Zajęcia rozwijające uzdolnienia

Dla kogo organizowane: uczniowie szczególnie uzdolnieni. Zajęcia te prowadzi się przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 8 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 45 minut.

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze

Dla kogo organizowane: uczniowie mający trudności w nauce w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 8 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 45 minut.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne

Dla kogo organizowane: uczniowie z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 5 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć specjalistycznych w czasie krótszym, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

Zajęcia logopedyczne

Dla kogo organizowane: uczniowie z zaburzeniami mowy, które powodują zaburzenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 4 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć specjalistycznych w czasie krótszym, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

Zajęcia socjoterapeutyczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym

Dla kogo organizowane: uczniowie z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.

Na jakiej podstawie: rozpoznanie indywidualnej potrzeby objęcia ucznia taką formą pomocy.

Prowadzący: nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.

Ilość uczestników: do 10 uczniów.

Czas trwania pojedynczej jednostki: 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć specjalistycznych w czasie krótszym, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć.

Warsztaty, porady i konsultacje

Te formy pomocy prowadzą nauczyciele i specjaliści.

Porady, konsultacje, warsztaty, szkolenia dla rodziców uczniów i nauczycieli

Działania te mają wspierać rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów.

Udzielanie pomocy

Osobą, do której należy planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wychowawca klasy. Dyrektor może jednak wskazać inną osobę, która będzie wykonywała powyższe zadania.

Nauczyciele i specjaliści rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz indywidualne możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia.

Jeśli nauczyciel, wychowawca grupy lub specjalista stwierdzają, że uczeń wymaga objęcia pomocą psychologiczno – pedagogiczną:

- niezwłoczne udzielenie uczniowi tej pomocy w zakresie swoich kompetencji i prowadzonych przez siebie zajęć w trakcie bieżącej pracy z uczniem.
- poinformowanie o tym fakcie wychowawcy klasy.

Działania podejmowane przez wychowawcę:

- Wychowawca – jeśli stwierdzi taką potrzebę – informuje innych nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem.

- W przypadku stwierdzenia, że konieczne jest objęcie ucznia dodatkową pomocą (klasa terapeutyczna, zajęcia specjalistyczne) wychowawca planuje i koordynuje udzielanie tej pomocy, w tym ustala:
 - formy udzielania tej pomocy
 - okres ich udzielania,
 - wymiar godzin, w których poszczególne formy będą realizowane.

Planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej wychowawca klasy współpracuje z rodzicami ucznia, a także – **w zależności od potrzeb** – z innymi nauczycielami i specjalistami prowadzącymi zajęcia z uczniem, poradnią lub innymi osobami, z inicjatywy których pomoc psychologiczno-pedagogiczna może być uczniowi udzielana .

Przykładowo, jeśli uczeń ma specyficzne trudności w uczeniu się, to z uwagi na charakter dysfunkcji wysoce wskazana jest współpraca wszystkich prowadzących z nim zajęcia nauczycieli i specjalistów. Natomiast, gdy problem dziecka będzie ograniczony do jednej sfery jego funkcjonowania np. będą występowały wyłącznie trudności w opanowaniu materiału z matematyki, nauczyciel tego przedmiotu, który rozpoznał trudności, niezwłocznie będzie udzielał uczniowi pomocy w trakcie bieżącej pracy z nim na lekcji, informując o tym wychowawcę klasy. W sytuacji, np. gdy konieczne będzie objęcie ucznia pomocą także w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, ustaleń dotyczących udziału ucznia w tych zajęciach będzie dokonywał wychowawca klasy we współpracy z nauczycielem matematyki.

Jeśli uczeń posiada orzeczenie lub opinię, to planując dla niego pomoc należy uwzględnić zawarte w nich zalecenia.

O potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się jego rodziców albo jego samego – jeśli jest już pełnoletni. Natomiast o ustalonych dla niego formach i okresie udzielania tej pomocy, a także wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane, **rodzice ucznia lub pełnoletni uczeń informowani są pisemnie.**

Nad tym punktem – planowania przez wychowawcę form, okresu i wymiaru godzin zajęć specjalistycznych – warto się chwilę zatrzymać.

Możliwość zaspokojenia wszystkich, rzeczywistych potrzeb uczniów w kwestii pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest iluzoryczna. Oczywiście dyrekcja, wychowawca, nauczyciele, specjaliści mogą zaplanować określone zajęcia specjalistyczne dla uczniów ale plany te niweczy bardzo ograniczona ilość godzin, które można przeznaczyć na ich realizację.

Będą to przede wszystkim:

- godziny przeznaczone w arkuszu organizacji na zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- godziny do dyspozycji dyrektora (popularnie zwane „godzinami karcianymi”).

W praktyce, takie zajęcia jak korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne czy socjoterapeutyczne, będzie można organizować głównie w ramach „godzin karcianych”.

IPET

Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi posiadającemu **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**, w tym ustalanie: form udzielania pomocy, okresu ich udzielania, wymiaru godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane, **jest zadaniem zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.** Ustalenia te są uwzględniane w opracowanym dla niego **indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.**

Opracowuje go zespół po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.

Program opracowuje się w terminie 30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub 30 dni przed upływem okresu, na jaki został opracowany program poprzedni.

Zespół nie rzadziej niż raz w roku szkolnym dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności udzielanej mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oraz w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu.

Nie ma obligatoryjnego wzoru tego dokumentu. To jak będzie on wyglądał zależy od rodzaju niepełnosprawności, nasilenia niedostosowania, czy etapu edukacyjnego na którym znajduje się uczeń. Powinien zawierać jednak następujące elementy:

- zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
- rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, w tym w przypadku:
 - ucznia niepełnosprawnego – zakres działań o charakterze rewalidacyjnym;
 - ucznia niedostosowanego społecznie - zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym;
 - ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym – zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
- formy i metody pracy z uczniem;
- ustalone przez dyrektora formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane;
- działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
- zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów;
- zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami uczniów.

IPET:

- nie jest programem nauczania;
- łączy funkcję dydaktyczną - wychowawczą z funkcją terapeutyczną, czyli zawiera cele edukacyjne i terapeutyczne;
- uwzględnia zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz potrzeby określone w wielospecjalistycznej ocenie poziomu funkcjonowania dziecka.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym publiczne poradnie specjalistyczne, udzielają dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań poradni należy w szczególności:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży w szczególności w celu określenia ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu;

- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w tym:
 - prowadzenie terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin;
 - udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
 - udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych:
 - udzielanie nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub specjalistom, pomocy w:
 - rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, w tym w rozpoznawaniu ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się u uczniów klas I–III szkoły podstawowej,
 - planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
 - rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień uczniów;
 - współpraca z przedszkolami, szkołami i placówkami w udzielaniu i organizowaniu przez nie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz indywidualnych programów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;
 - współpraca w określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka niepełnosprawnego albo pełnoletniego ucznia niepełnosprawnego;
 - udzielanie nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych lub specjalistom pomocy w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych
 - podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
 - prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli;
 - udzielanie, we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi, wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom;
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
 - pomoc w diagnozowaniu potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki;
 - ustalenie sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki;
 - zaplanowanie form wspomaganie i ich realizację;

- o wspólna ocena efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania.

Wymienione zadania poradnie realizują przez :

- o porady i konsultacje;
- o udział w spotkaniach odpowiednio nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów;
- o udział w zebraniach rad pedagogicznych;
- o indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży;
- o terapię rodziny;
- o grupy wsparcia;
- o prowadzenie mediacji;
- o interwencje kryzysowe;
- o warsztaty;
- o wykłady i prelekcje;
- o działalność informacyjno-szkoleniową;

Warto przypomnieć, że tylko rodzic decyduje o tym czy udać się z dzieckiem do poradni czy nie.

Pedagog, nauczyciel, może jedynie sugerować konieczność przeprowadzenia badań psychologiczno – pedagogicznych dziecka, ale decyzja zależy tylko do rodzica.

Poradnie wydają opinie w sprawach

- Wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej oraz odroczenia rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego.
- Wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
- Objęcia ucznia nauką w klasie terapeutycznej.
- Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
- Zwolnienia ucznia z wadą słuchu lub z głęboką dysleksją rozwojową z nauki drugiego języka obcego.
- Udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki.
- Przyjęcia ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy.
- Przyjęcia do klasy pierwszej szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum, a także klasy pierwszej szkoły średniej na podbudowie programowej szkoły zasadniczej, szkoły policealnej i szkoły pomaturalnej, kandydata z problemami zdrowotnymi, ograniczającymi możliwości wyboru kierunku kształcenia ze względu na stan zdrowia.
- Przystąpienia ucznia lub absolwenta z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się odpowiednio do sprawdzianu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, egzaminu przeprowadzanego w ostatnim roku nauki w gimnazjum, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w warunkach i formie dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia lub absolwenta.

Opinie takie wydaje się na pisemny wniosek rodziców dziecka, którego opinia dotyczy.

Kopię opinii poradnia może przekazać szkole do której dziecko uczęszcza ale tylko na pisemny wniosek odpowiednio rodziców albo pełnoletniego ucznia.

Nasza szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Elblągu
<http://poradnia2elblag.pl/>